

magánosok által tett alapítványai, és az állam tulajdona, melyről az idő és körülmények szerint a maga céljaira rendelkezhetik! Valóban ez volna legjogtalanabb, — de a legnagyobb jogszemzavar.

Igaz, az állam kezelte a vallásalapot, de el volt-e válya az egyház az államtól? Nem. Ha nem, tehát akkor az állam nem maga, az egyháztól elválva, függetlenül kezelte a vallásalapot, hanem az egyházzal együttesen hozta. Az egyháznak joga tehát és befolyása biztosítva volt, ő is hivatkozhatik a kezelési gyakorlatra. Am de most nem beszélünk-e az egyház elválasztása az államtól; mi-kép lesz most az egyház kezelési joga és befolyása biztosítva? Avagy minő értelme van az egymástól elválasztásnak, — minő értelme az egész „vallásalap jogitermszete feletti vizsgálódásnak”, — ha „a kezelés” — „rendelkezési gyakorlat” — „előg ok ezen kérdésnek eldöntésére”? ha annak „eredete” — „rendeltetés” — „alkatrészeit” stb. semmit sem nyomnak ezen vizsgálóban? Hiszen ezen okot minden ember régen tudta, ezt bizony nem kellett oly három nagy jogtudósnak, három évi nehézségekkel küzdő fejtörésére bízni, nem kellett volna holmi oklevelek az országtarabóli fontos felbuvárlásával, és kirakoztatásával az együgyűnek vélt kath. szemeket kápráztatni, tulajdonképp pedig ezek jogainak elárulására a markokba nevető páholytagoknak neveséges pokkáló-ürügyet szolgálatni. — Ez valóban a legneveségesebb eljárás: „Kutassuk a vallásalapnak eredetét”, „rendeltetését”, „alkatrészeit” stb., azonban végre elég a „kezelés” és „rendelkezési gyakorlat”, a kívánt jogi kérdésnek, a tulajdonosnak meghatározására! és mivel ezen „kezelést” és „rendelkezést”, mint felebb láttuk, az országgyűlés törvénytelennek, erőszakosnak bélyegezték, ha ezt jogalag gyanánt lehetne allegálni, volna-e ilyenformán helye bármily erőszakosan elidőgenített jóság feletti keresetnek? Nem akarunk sértent, de követelhetnénk-e vissza bár ki is, akármily erőszakoskodótól a maga jóságát? Ennyire emelkedett tehát a higgadtan kutató bizottságnak lelkiismerete, hogy a tényből utoljára jogot faragott „facta fundant jura”, a bőveggel tények logikája ő nála is „a jogi természet” buváránál — a jog szabálya! De erre valóban nem kell ám országgyűlés, annál kevésbé bizottság, hanem elég, sőt sokkal kevésbé bizottság a katolikusok ellen: „Mi már régen haragszunk titeket: ti egyszer megbántottatok”, „a ti anyátok megátkozott minket”, „aki bírja, az marja”, és elszagatni — őket!”

Alesik junius hóban.

Az erdélyi rom. kath. püspök ft. tr. Gyergyó-szentmiklósi Fogarasi Mihály ő nagyméltóságának Alesik és Kászon egyház kerületben 1873. jun. 3-tól kezdve, jun. 14-ig bezárólag véghez vitt canonszerű látogatásának rövid rendszere és vázlata.

Szentmártonról több lelkészek kíséretében Nagy-Kászon felé vette útját a főpásztor, s a kászoni határszelen jeles fogadtatásban részesült a szembe jövő tisztelgők banderimusi seregétől körül özőnölve, s a magas hegyromon álló templomba bevonulva vecsernyét tartott és a plebania lakban megszállott.

Jun. 8. Szentháromság vasárnapján Nagy-Kászonban ünnepélyes segédlettel végezte a szent misét és nagyszámú hívőket részesített a bérmálásban — az iskolákban a különösen a leánykák előadásai fokozták a meglepedést. — Mlts. Balási Lajos urat, mint a 3 kászoni plebania nemes új gondnokát látogatásával szerencsételté.

Jun. 9-kén Jakabfalván jelent meg s visitált kitünő meglepedéssel, minek a lelki pásztor iránt azon kitüntetéssel adott nyomatékot a kegyes püspök, hogy az eddigi administrator czim helyett plebaniosi — parochus — ranggal tisztelte meg, — más nap innen

Jun. 10-én Kászon-Ujfaluba mentünk — jól — rendszeren és ünnepélyesen fogadtatott a főpásztor, s kedélyes nyugodtsággal teljesítve visitáló kötelmeit 5 óra tájt délután Csik felé indult s 1/2 8 órakor Csik-Szent-Györgyön újra beszállott a plebaniaiba.

Jun. 11-én Menaságra került a sor, itt isteni tisztelet után hosszabban beszélt igen kenet dusan a régebben lazult felegyelmű néphez, a bérmálándókat jun. 13-án Csik-Szent-Györgyre rendelve, azonban itt is bérmált egyetlen egy férfit, csik-szent-imrei László Sándor urat, hajdan Csik-Széknek jeles tehetségű főnotáriusát, ki akkor s azután is több időig, mint notarius hit hideg volt ismeretes, most magába szállva Péter és Pált követte a megtérésben, s 84 éves korában gyönt, áldozott és bérmálkozott, vajha lelki üdvére; lehetetlen említés nélkül hagynom egy passust ezen estélyben. A főpásztori utasításban az áll a bérmálándókra nézve, hogy egynek csak egy bérmátyja vagy anyja legyen, s az korosabb is legyen a bérmálándónál, itt elütés történt, mert 1-ször a bérmálándó 84 éves volt 2-ször 3 bérmá anyja állott elő — s mégis megoldható a dolog, — mert ha csak egy a bérmátyja, akkor ifjabb a bérmá fiunál, hárman azonban koro-

sabbak voltak s így a püspöki intézménynek mégis elég tételt itt, keresztelt is egy fiut a püspök.

Menaságról kora délután visszaveztünk a főhadi szállásra, utközben esővel találkoztunk s a Menaság ufjalvi káplán nem lehetett szemlére venni a zápor miatt, de mire Csik-Szt.-György felső részében értünk, csillapult a zúgó ár, s a szent kereszt kápolnát jókarban találva, be tért az iskolába is, s nem jöhetett ki rezensussal, mert külön-külön is — együttesen is kielégítő feleleteket adtak a kis csoport fi- és nő tagjai — lejjövöleg a román templomban is betért, tisztelettel fogadtatván a helyi lelkésztől.

Ez utjában feltűnően meglepte a főpásztor jövet és menet az egy egész óra hosszant tartó Szt György főutczájának izletes kizöldágozása, mely lombokon virágfüzérek és pántlikák díszlettek — igen diadalivek, a hidak, kőszégháza, és a különös gonddal felékesített társulati kereszték körül és mellett Szent-Györgyre haza érkeve vidéki ügybajos dolgokban adott kihallgatásokat és erélyes megnyugtatókat e nap fásarokzára, hogy nemondjam, kellemetlen — volt a püspökre nézve.

Jun. 12-én felviradtunk a katholicismus fel-séges diadalünnepe, urnapjára. Ennek ünnepelt hőse a szó teljes értelmében ő nagyméltósága volt. 10 órakor beharangozás — fényes kísérettel — harangzúgások között vonultunk az anyatemplomba, — kegyelmes urunk végezvén előzetes imáit az ur oltárán a vérontás nélküli legszentebb áldozatot főpapi megható áhitattal mutatta be Istennek. Consecralt, és saját kezeivel helyezte be a legszentebbet az elegáns ezüst-monstranciába, hogy majd püspöki pompával vezesse az urnapi, sok ezerekre felemelkedő körmenetet. Útját a nagy percz, kifordult a főpásztor s esengő hangon intonálta: Paugé lingua gloriosi: 1-ső oltár — egy díszes — művészi izlés-sel készült Madonnával és az urvacsoara képével ékített körül hordozott asztal egy 1711-ki kőkereszt előtt felállítva. 2-ik oltár kereskedő Ficzus Ferencz boltja előtt, régi szokásból általuk nagy figyelemmel készítve szakkortiszáratakarított főpiacz kellő közepén. Valóságos kör fejlődött innen ki a szentegyház patakán emelt köhdon keresztül hatólag a Bánkfalvi piaczra ott van a Potóczki fivérek áruboltja, annak eleje állítottak egy szépen szervezett, az ünnep méltóságának nagyszerűen megfelelő 3-ik oltárt, következett a 4-ik statio, ez az ugynevezett Bánkfalvi cziinterem ajtó előtt álló az elsőhöz hasonló kőkereszt tövében — mint az, hordozható ugyanazon asztalon vette ki magát, itt a hitégység azonosságából oláhnyelven énekel-tetett az Evangelium — a román lelkész által, hol befejezve az áldásokat, ő nmlga élenken elő-énekelte a téged Isten dicsérőnk Ambrosianus éneket, s bevonultunk a szép templomba, hova a hívő népnek 2/3-ada sem férhetett be, azután a helyi főesperes plebanos N. L. ur végezte a főpásztorje-lenlétében sz ünnepélyes nagymisé, s színvuga-lommal történik be a plebaniai lakba. Rövid pihenés után ebéd, azon vidékiek és világi urak, jelesen a központi és szentmártoni járási szolgabíró urak is jelen.

Hála szóval köszöntött fel a házi gazda a főpásztorra üdvöpoarat, a mai nagyszerűen megható és epochaliter fennmaradandó körmenetnek fáradni nem tudott vezérleteért, hangsúlyozván azzal, hogy Szent-Györgyön — exegit monumentum ære perennius — nem irható le ide a pohárköszöntés minden momentuma, de az kitűnően jelzi az elér-kegyült főpásztor érdeklődését, hogy méltó vála-szában, püspökhöz illő kifejezést adva mai eljárásának, — emlékül annak, hogy 1873 jun. 12. Csik-Szent-Györgyön, mint visitáló püspök — plebaniosi tisztet folytatott, — „Episcopo visitante cessat jurisdictio parochi” — egy ő általa, először használt értékes, szentséget fogó völmotot ajándé-kozni kegyeskedett, az ünneplő és tisztelgően ur-napozó csik-szent-györgyi nemes megyének.

A vendégek távoztával a plebanos és káplán a bérmálándók összeírása és gyontatásával egészen el lévén foglalva, — a főpásztor engedte a holna-pi szent eljárásra szükségelt operatumokat végezni. — Jézusról van mondvá, a spiritu ductus in desertum — Szent Máté é. 4. rész. Ez isteni végzés volt — s így kellett mint történt — történnie s hát itt? a nevezetes magaslaton kereszturi kereszték díszítette me-redeken feljutható álló nemesen büszke kalvaria kápolnát meglátogatandó — egyszer csak megindul egyes egyedül 73-ik éves főpap legénye kíséretében. E napra kedves titkárat szülötte földünk gyer-mekét G. J. urat édes atyjához menni engedvén, a lelkész kíséri a piaczig, pennával kezében menjen vissza, majd én eligazítom, — magam megyek ki.

Jézus sok ehezöket vigasztalt anyagilag és szellemileg pusztában és hegyen — s boldogított. Igen az ő szellemében, a lankadni nem képes erdélyi főpásztor is. — Vénnétek, egyedül ment ki a hegyre? egyedül indult ugyan, de számtalanon sorakoztak — simbrim vestimentum tangentes hozzá, kierkezzvén a magaslatra — kik hallották, erősítik — erőteljes valóságos montanicus be-szédben tette örök emléküvé a csik-szent-györgyi kal-variát, melyhez hasonló — Erdélyben nincsen.

Ezek alatt, az oktavás urnapi vecsernye folyt, s mire a plebanos napi teendőit segédjével együtt elvégezve, a főpásztor elébe indulni készült, fel-

hívta a nagysokasguá népet mennék a főpásztor kálváriánkról lejjövöleg, méltóan elfogadni. Sorakozott a hívő sereg, számítja meg kinek tetszik, ezer fi és nőszemélyen fölül — s minthogy a főpásztor nem templom ünnepélyesen volt öltözve, mi még is zászló és kereszt lobogások között vezették be az ünneplő apostoli utódot a csik-szt.-györgyi plebania udvarára.

Nyugodt, mondhatnám magával és velünk meglepedő kedélyes állapotban érkezett az erkélybe, hol a főesperes plebanos körül-bülvül így szökött a néphez, örvendjétek és sorakozzatok kedves hiveim a titeket megáldó főpász-tor elő, elveendő a neki adott hatalom kegyel-met a püspöki benedictiot. Avagy nem tudjátok-e hogy Csik-Szent-Györgyöt két egymásután ha-mar következő püspöke volt Erdélynek — az it-teni Iltyés András s majd utána Antal János, ki kétizben lelkészkedett terjedelmes megye kebelé-ben itt látjuk azoknak méltó székely eredetű utód-ját. veletek Jézusi szelidségben a hegyről lejjövő főpásztor; éljen a mi atyánk, éljen a püspök; végül a plebanos megköszönte hiveinek a főpásztor köré tömörülését és jó éj következett.

Titkár ur is megérkezett s örvendett, hogy fő-főnöke a püspök ő nmlga annyi testi és azzal pá-rusult lelki erőt fejtett ki.

A bécsi világkiállításról.

A fegyverkiállítás.

Az iparkiallítás, mely a szorgalom és béke műveit gazdag különféleségben hordá össze közel s távoli földrészekből, a hadiszerekek is változatos gyűjteményét mutatja föl, melyek nincsenek ugyan egy helyt összpontosítva, de alig van ország, mely kisebb-nagyobb mennyiségben hadi eszközöket ne hozott volna a kiállításra. Ezek összességében kép-viselvé látjuk mindazon gyilkoló szereket, melye-keket keletkezte óta az emberiség használt, kezdve a régi kor ijain egész az 1000 fontos Krupp-féle ágyukig.

A fegyvernek két főosztálya: a védelmi és támadó fegyverek közül a védelemre szolgálók a pukapor feltalálása óta lassan-lassan eltűntek a harcterről s a középkor vasöltözékei közül csak a mellvért és sisak tartotta fenn magát korunkig; kö-zépkori hadi szerelvényeket ennél fogva csak mint történelmi ritkaságot s díszítésre szolgáló darabok-ban látunk kiállítva, leginkább Magyarországból, Németországból s a kelet egyes tartományából.

Erődítvényi és hajópánczélok Svédorszá-gból Ankerstrum állit ki a köröcsarnokban. Támadó fegyvereket szintén minden osztály-ban találunk. Ezek közül a meztelen fegyverek: lándsa, kard, pallos, tör, kés, szurony stb. vagy egyszerű alakban, vagy arannyal, ezüst- és drá-gakövekkel díszítve, sokszor csodálatos mydorb-an jelennek meg. Különös, hogy míg nyugat meztelen fegyverei közül a legmodernebb fajokat küldé, ad-dig kelet népei csak is ódon fegyvereket mutatnak be; egyetlen kivételt Persia tesz, melynek csarno-kában Ziegler és társa régi és ujkori persa fegyverek-ből állított össze gazdag gyűjteményt.

A támadó fegyverek másik neménél, a lö fegyvereknél, a párisi kiállítás óta nagy haladás vehető észre. A régi rendszerek majdnem kivétel nélkül eltűntek. Csappantpus puszkákra már csakis a vadászfegyverek közt találunk, a hadi fegyverek-nél már több mint 80 új és legújabb rendszert látunk képviselve.

Revolverekben és pisztolyokban Amerikából látunk legszebbeket, míg a vadászfegyverek tekin-tetésben az elsősegét Ausztriának kell adnunk.

A nagyobb löfegyverek közül Ausztria bron-cemitrailleuse-keket állit, Magyarország a honvéd-csoportozatnál három vasmitrailleuset teljes felsze-reléssel, Svédország öntött vasból készült ágyukat, ugyanezt Amerika. Francziországból Lavoissier állit ki egészen felszerelt ágyukat s furatlan ágyu-csöveket; Oroszország iparpatolai udvarában állit-ja ki várágyuit és tábori lövegeit, melyek mind ék-záratu hátultöltők; Görögországból a többi közt egy gyönyörű miniatür-ágyu látható, melyet egy ember képes rudnál fogva huzni; hatalmas kiállítást adnak a porosz fegyvergyárak, melyek közül a bo-chumi öntöde két óriási partágyut küldött; ezek-nek csöve 18,835 fontot nyom, a cső átmérője 21 centiméter, lőtávola 8000 méter, rendes töl-tése 84 font port emészt meg.

A fegyverkiállítás koronáját a Krupp-féle pa-villon képezi, melyben Krupp Frigyes kilencz nagy-vár- és tábori ágyut állit ki. Figyelmet érdemel a 730 mázsás csövű óriási ágyu. Csövébe 30 1/2 cen-timéter tesz és hat mázsás löveget 12,000 méter távolságra vet. Egy másik érdekes kiállitánya a pavillonnak az óriási mozsár 10,182 kilogrammnyi súlylyal; egyetlen ember is képes ez ágyunak tet-szés szerint emelkedést adni.

Nyilatkozat.

Miután több oldalról felszólítottunk árvaik létszámát, — mely jelenleg 12-be állitott meg — szaporítani, azon szép alapítvány következtében, melyet rom. kath. érsek Hajnald Lajos ő nagymé-ltósága, bizottmányunk által felkérve a segedelem-

re, mint irá „megszólításunkra, példákára, 2árva tartására a mlgs. katalannál le-tett, és melynek évi kamatja 300 ft.” kötelességemnek tartom, ez ügy állásáról a t. kö-zönséget felvilágosítani, és ez által eljárásunkat igazolni.

Személyesen felkeresvén rom. kath. püspök Fogarasi Mihály ő excellentiáját, azon kéresemre, hogy már életbe lépett árvaházunk ezen segede-lembe azonnal részesüljön, tagadó választ kaptam t. i. „hogy évi vagy félévi kamatot hát-ralékba kíván tartani, de jövőre is semmi ígérte-tet nem tehet.”

Ebből kitűnik, hogy azon adományból a mi árva-házunk mit sem remélhet, s ennél fogva nem va-gyunk azon szerencsés helyzetben, hogy árvaik létszámát főlebb emelhessek.

Szolgáljon e nyilatkozat a t. közönség tájékozására. Kolozsvárt, 1873 jun. 30-án.

Br. Bornemisza Ignáczné,
elnök.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, július 2.

— **T. olvasóinkat kérjük, méltóztas-sanak előfizetéseiket mihamarább megújítani, nehogy a lap küldésében fenakadás történjék.**

— **A képviselőház jun. 30-ki ülése a Deák Ferencz iránti ünnepélyes ovatio jellegűel birt. A baloldali részéről Ghyczy Kálmán consta-tálta a Deák Ferencz egyház-politikai elveivel való teljes egyetértést, és azon oldaltámadás, melyet Simonyi Ernő tett, ki nem akart a kiküldendő bi-zottságnak semmi irányt megszabni, nyomtalanul enyészett el. A baloldali indítvány szavazásra ke-rülvén, a szavazásnál Deák Ferencz felállása dön-tött. Öt követő egész pártja, az egész ház; s má már constátálhatjuk, hogy a képv. házmagaéva tette Deák Ferencz egyház-politikai elveit.**

— **Deák Ferencz szombati beszéde, e nagyszerű manifestatio képezi politikai körünk és a képv. ház jun. 30-ki ülésének tárgyalási anyagát. Az ország o beszédet, a melyben befektetett elvek valósítása körül jobb- és baloldali egyesül, bizonyára a legnagyobb örömmel és lelkesedéssel fogadja. A baloldali kör jun. 29-én e beszéd közvetlen ha-tása alatt, tartott ülést, s azt határozta, hogy csat-lakozik a Trefort miniszter által ajánlott bizottság ki-küldetéséhez, de azon föltétel alatt, hogy e bizott-ság működésének irányául a Deák Ferencz jun. 28-ki beszédében foglalt elvek jelettessenek ki. Magától értetődik, hogy e javaslathoz a Deákpárt hozzájárul, s így nálunk, az egyház-politikai kér-dések megoldása a két nagy párt teljes egyetér-tése mellett kezdetik meg. A baloldali indítványt a ház jun. 30-ki ülésében Huszár Imre tette meg.**

— **Rektor választás. A kolozsvári m. kir. egyetem a második rectorát választja meg és pedig a sorrend szerint ez uttal az orvosi karból. A választás napjaul jul. 6. tüzetelt ki.**

— **Saguna András a gör. kel. romá-nok metropolitájának halála politikai jelentőséggel bír. Ez egyházfejedelem, (ki jun. 28. hunyt el), az utóbbi időkből a hazafias román pártnak egyik támasza volt, és elhunytát e párt mélyen fogja fájlalni. Halála alkalmából a király ő Felsége és a mi-niszter elnök az érseki szék vikariusánál kifejezte-ték részvétöket.**

— **Tegnap délután képviselői gyűlés volt gazdag tárgysorozattal; erről holnap bővebben fo-gunk szólni.**

— **A kolozsvári magyar királyi egyetemen, mint halljuk, már e hó 10-én meg-szűnnek az előadások s az indexek aláírását kezdik meg.**

— **A „dalkör” legközebbi dalestélyét e hó 13-án tartja meg a „Nemeskert”-ben, ha t. i. a kolera megérendi.**

— **Városunkban a kolera leginkább a majo rok közt ütötte fel tanyáját s ott a Lázár és Csertörő utcákban szedtt áldozatait.**

— **Salamon János kedvelt népené-szünk és társulata tegnap bucsuzott el rövid időre, a kolozsvári közönségtől az „Ujvilág” mulató kert-jében és a napokban a bécsi világkiállításra fog felutazni, hogy ott a „magyar csárdában” műkö-djék. — Ropogós csárdásai, előre is hisszük, köz-kedvességre fognak találni ott is.**

— **A szive repedt meg. A kolera alig pár nappal ezelött elragadott egy ép egészséges pol-gárt. A családtya elhunytának váratlan bekövet-kezése annyira hatott annak 16 — 17 éves leá-nyára, hogy fájdalomban szive repedt meg. Teg-napelött temették el.**

— **Világkiállitási rövid hírek. Az aquariumot (viztartót) jun. 28-án nyitották meg a közönségnek, a tengerben élő állatok moz-gásainak szemlélete nagy figyelmet keltett; de leg-főkép a nagy tengeri rák. Bécsbe most már a ki-állitásra naponként (nem mint hetekkel ezelött 700) hanem 15 — 20,000 vendég érkezik. A kisdud perna kiállitáshoz (a chinai északi csarnok második felében) vezető bejáratot drága khoraszan szőnyegek ékítik s egy a sahot dicsőítő felirat s belberendezése igen hatásos, bár nincs sok érdekes tárgy benne kiállitva.**

464—1873 tan. eln. sz. — **Kimutatása a Kolozsvár sz. kir. városban**
uralgó cholera járvány állásának 1873-ik évi jun. 18-tól kezdve
1873 évi július 1. este 12 óráig.

Helység neve Kolozsvár sz. kir. város	Helység Lakosság száma	A betegség kültetés napja	Beteg ma- radt	Szaporod- ott	Összesen	E z e k b ől			A járvány egész tartama alatt ösz. mai napig	Jegyzés.			
						meg- gyült	meg- halt	gyógy- kezelés alatt maradt					
Julius 1. 1873.	1	26,382	18/6	79	12	91	6	10	75	177	28	74	

Medgyesi Tivadar,
h. polgármester.

Biasini gyorsutazási menetrendje
1873 márczius 10-től.

A magyar keleti vasut menetrendjét márczius 10-én megváltoztatván, következő menetrenddel indulnak

Kolozsvár és Felvincz között:
Kolozsvárról Tordára és Felvinczre indul naponta háromszor, reggeli 8, délután 4 és estvéli 7 órakor, a délutáni 4 órai menet Szeged, Segesvárt, Károlyfehérvárt és Aradot köti összes várakozás nélkül, az estvéli 7 órakor induló gyorskocsi a Marosvásárhelyre induló vonathoz csatlakozik várakozás nélkül.

Felvinczről Tordára és Kolozsvárra indul naponta kétszer, éjjeli 1 órakor a Marosvásárhely felől jövő utasokkal, és reggeli 5 és 6 órakor a Nagyszében, Segesvár, Károlyfehérvárt és Arad felől jövő utasokkal, ezen 5 és 6 órai indulásra mindég két gyorskocsi fog Felvinczen lenni, úgy, hogy bármennyi utas jönne is a három irányból, a tovább szállításra bizonyosan számíthatnak.

Kolozsvárról Szamosujvárra és Deésre naponta kétszer, reggeli 8 és délután 3 órakor.

Deésről Szamosujvárra és Kolozsvárra naponta kétszer, reggeli 7 és délután 1 órakor.

Arzabály 30 font szabadpoggyászzsal: Kolozsvárról Tordáig vagy vissza 2 ft, tulsuly 2 kr; Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza 1-ső és közbelső Coupe 4 ft, hátulsó Coupe 3 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. Kolozsvárról Szamosujvárig vagy vissza 1 ft 80 kr, imperial 1 ft 70 kr, tulsuly 3 kr. Kolozsvárról Deézsig I. és közbelső Coupe 3 ft 20, hátulsó Coupe 2 ft 70 kr, imperial 2 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. A közbeeső kisebb állomások 40 krajczárjával mértöldenként számíthatnak, azon megjegyzéssel, hogy a megkezdett mftld egészbe számíttatik.

Mint hogy a t. cz. utazó közönség kényelmére az intézet minden lehető kényelemről gondoskodik, reméli további pártfogásaikat is megnyerhetni.

Kolozsvárt, márczius 3-án 1873.

Kibédi Biasini Domokos.
gyorsutazási tulajdonos és igazgató.

Felplős szerkesztő **Sándor János.**

Sz. 227-1873.
862

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel köz-hírré tétetik, miszerint Kutter Vilma felperes javára 140 fr. tőke követelés és járuléka erejéig Májláth Antal alperestől lefoglalt és 84 fr. 75 krra becsült a kolozsvári 1773. számú tjkben A + 1. rend alatt nevével született Balázs Máriaval közösen bíráto 36,80. helyr. sz. a sánczoldali 6 ujszámú ház 1873 július hó 28. esetleg augusztus hó 28. napjának mindenkor reggeli 9 órakor ezen telekkönyvi hatóságnál a 13. számú irodában bírói árverezésen el fog adatni a következő feltételek mellett:

1-ör. kikiáltási ár a 84 fr. 75. kr. becsérték; mely összegnek 10 % bánatpénzül az árverezéskor előre leteendő.

2-or. A vételár két egyenlő részben lesz lefizetendő.

A többi árverezési feltételek a szokott hivatalos orák alatt a telekkönyvi irodában mindenkor megtekinthetők.

Együttal a telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében nem lakó jelzálogos hitelezői felhivatnak hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesük végett megbízottat rendeljenek s azokat megnevezve ido jelentsék be, mint hogy ellenkező esetben hivatalból ki nevezendő gondnok által fognak képviselteni. Végre mindazok is, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy másigényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesíttetni vélnek szintén felhivatnak, hogy igény kereseteiket ezen hirdetmény közzé tételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverezés kezdetéig benyujtsák különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére lesznek utasítva.

A kolozsvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságának 1873. évi június 11-én tartott üléséből.

Biró Pál
elnök.
Benkő Mihály
jegyző.

863 1—3
Pályázati hirdetés

A kolozsvári állami tanító képezde I. osztályába a f. évi október 1. napján kezdődő tanévvel felvételnek olyan egészséges fia növendékek, kik a 15 évet betöltötték, az anyanyelvben, földrajzban, történelemben, számtanban, terményrajzban annyi ismerettel bírnak, a mennyit a gymn. reál- és polgáriskola 4 alsó osztályában tanítanak. A készütséget rendes iskolai bizonyítvánnyal kell igazolni; ennek hiányában felvételi vizsga után.

A szegény jó igyekezetű és jó erkölcsű növendékek közül többen koszt- és szállás pénz segedelemben fognak részleteni.

A felvételi eljárások f. évi szeptember 20. napjáig beadandók A tantfelügyelő mgs. Kethely József urhoz, következő okmányokkal: 1. keresztlevele, 2. orvosi bizonyítvány, 3. iskolai bizonyítvány, 4. szegénységi bizonyítvány azok részéről, kik koszt- és szállás pénz segedelmet kérnek.

Kolozsvárt július 1-én 1873.

Kovácsi Antal,
az ig. tanács jegyzője.

712

Tanács és segély azok számára,

a kik szemgyengeségben szenvednek, s főleg megerőltetett tanulás és fárasztó munka által szemüket elrontották.

Ijű korom óta meg volt nekem is az a rossz szokásom, hogy az éj csöndét válsztám tudományos munkákra. Ez, valamint sok fáradtságos optikai és finom matematikai munkát által szemeim annyira meggyengültek, hogy annyival inkább félhettem teljes megvakulástól, mert folytonos gyuladási hajlam állt be, a mely a leghiresebb orvosok évekig tartó gyógyításával is dacolt. E szomorú körülmények közt sikerült egy szert találnom, a melyet már 40 év óta a legjobb sikerrel használok. Nem csak azon tartós gyuladást szüntette tökéletesen meg, hanem visszaadta szememnek is teljes erejét és élességét, úgy hogy most 75 éves koromban szemüveg nélkül olvasom a legapróbb írást is, s mint fiatal koromban a legjobb látásnak örvendek. Ugyane kedvező sikert tapasztaltam másoknál is, a kik közt többen voltak, a kik a legélesebb pápaszem segélyével sem voltak képesek hivatásukat teljesíteni. Ezen szer kitarót használatát után eldobták a szemüveget, s szemük azelőtti élességét visszanyerték. E mosde szer egy illatos szesz, a melynek alkotórészeit az áznisznövény képezi. Nem tartalmaz sem draszticumokat, sem narcoticumokat, sem fém vagy más veszélyes részeket s Erdélyben valódi minőségben **Teutsch J. B.-nél Segesvárt** kapható. Nagy üvegét 2 frt. 40 kron, a kissebét 1 frt. 80 kron o. é. használati utasítással. Azt tanácslom tehát a szenvedőknek, hogy hozassák meg e szeszt, mert egy üveg soká elég használatra, s csak csekély adag folyóvízzel vegyítve kis fehér folyadékot ad, a melylyel reggel és este, valamint fárasztó munka után kell a szem környékét megmosni. A siker igen jótékony és üde s egyuttal az arczbőr frissességét is emeli. Örülni fogok, ha általa főleg azokon lesz segítve, a kik ernyedten munkásság mellett az igazság világának fölfeleléseben, szemök világát veszélyeztetik. E szer használatát folytán a fiatalságnál annyira divatosá vált elferdítő szemüveg hordásnak is elejét vehetni, a mely a legtöbb esetben inkább rongálja mint erősíti a szemet. A szemüveg csak a szem hibás szervezetén segíthet, de egész széges vagy elgyengült szemeket soha sem erősíthet vagy gyógyíthat meg.

A híres dr. Romershausen-féle szem-lél mindig készen kapható és pedig egy kis üveggel 1 frt. 80 kr., egy nagy üveggel 2 frt, 40 kr. o. é.

Teutsch J. B.
raktárában
Segesvárt,

Elárúsítók nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedést kapnak.

A „Victoria“ biztosító társaság
Kolozsvártt.

Az általunk megnyitott túlélési csoport (Associatio) biztosításoknál az előre meghatározott legkissebb (minimal) végeredményekért való jótállást elvállalja.

Ezen újonnan életbe léptetett kedvezmény folytán a „Victoria“ biztosító társaság az általa megnyitott túlélési csoport résztvevők irányában végeredmény fejében a következő mint legkissebb összegért határozott kezességet vállal még pedig évenként fizetendő 100 forintnyi betét után

ha a betételek 12 éven át fizetettnek	1800 forintért
„ „ „ 13 „ „	2000 „
„ „ „ 14 „ „	2250 „
„ „ „ 15 „ „	2450 „
„ „ „ 16 „ „	2700 „
„ „ „ 17 „ „	3000 „
„ „ „ 18 „ „	3300 „
„ „ „ 19 „ „	3600 „
„ „ „ 20 „ „	3900 „
„ „ „ 21 „ „	4200 „
„ „ „ 22 „ „	4600 „
„ „ „ 23 „ „	4950 „
„ „ „ 24 „ „	5350 „
„ „ „ 25 „ „	5800 „

A fentebb kitett összegek csak is a legkedvezőtlenebb viszonyok eredménye, és így a túlélési csoportok végeredménye a biztosítás természeténél fogva kedvező viszonyok között tetemesen előnyösebb is lehet.

Miután a túlélési csoportok által a résztvevőknek alkalom adatik, megtakarított tőküket maguk vagy egy második személy javára más uton el nem érhető magas kamattal elhelyezni, ezen biztosítási módozatot a legmelegebben ajánljuk.

Használatát különösen olyanoknak ajánlható, kik aránylag csekély betételek mellett gyermekeik felnőt korára egy tetemes hozományt kívánnak biztosítani.

Miután a „Victoria“ biztosító társaság évi betétel gyanánt a legkissebb összeget, ezenfelül bár mi magos összeget elfogad, a biztosítás ezen nemében mindenki, még a kevésbé vagyonos és részesülhet.

Társaságunk vidéki ügynökei ugy felügyelőink a túlélési csoportokbani részvételre aláírásokat elfogadnak, úgy bővebb felvilágosítással készséggel szolgálnak.

A „Victoria“ biztosító társaság
igazgatósa.

857

9—*

Elmélkedő orvosok,

allopathák és homöopathák, az általa meggyógyultak naponta szaporodó bíráta szerint, a lélegző (torok és mell) és emésztő szervek (gyomor, máj, végbél, aranyér) valamint az idegrendszer (hypochondria, askor) betegségeiben, általános és különös gyengeségi állapotban (magkiömlés, tehetetlenség) a **Humboldt Sándor** indítványára behozott

dr Sampson-féle **Coca-készítmények** (német gyógytári árszabály szerint üveg és doboz számra 1 tallér) oly fényes eredményeket eszközöltek, hogy minden hasonló betegségben szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatók. Különös ismertetésül dr. Sampson tanár „Szerecsen gyógyszerára“ Mainzban, valamint bizományos gyógyszerárai is (Főraktár Ausztriára nézve **Haubner Edénél** Bécsben, Magyarországra nézve **Török Jozsefnél** Pesten, **Pecher J. E.-nél** Temesvárt, **Fürst Jozsefnél** Prágában) tudományos értekezletet felőle ingyen és bérmentesen küld. 806 15—30

Eskoros rohamokat (Nyavalyatörés)

gyógyít levelezés útján a eskor szakorvossa dr. O. Killisch, Berlin, Luisenstrasse 45. E pillanatban 1000-nél több betege van kezelése alatt. 661 77—*

801

Asztali és csemege borok, Dréher-féle palaczk sör

Teutsch J. B.-nél Segesvártt.

1862-beli-erdélyi asztali bor, „non plus ultra“ nagy pal.	— f. 70 kr.
1868 „ finom rizling	— „ 90 kr.
1869 „ „	— „ 90 kr.

Rajna és Mosel-borok:

Johannisbergi cabinet	nagy pal. 4. ft. 40 kr.
Rüdesheimi	2 ft. 50 kr.
Liebfrauenmilch	2 ft. 15 kr.
Deidesheimi	1 ft. 65 kr.

Magyar borok:

Budai, finom sashegyi	1 nagy pal. 1 ft. — kr.
„ „ „	1 kis pal. — frt 50 kr.
Somlaj, fehér jeles	1 nagy pal. — frt 88 kr.
Tokaji, ménesi és muskotály aszu	1 nagy pal. 1 frt 20 kr.
„ „ „	1 kis pal. — frt 60 kr.
Champagnei Sillery grand mouss	1 nagy pal. 1 frt 60 kr.

Francia, spanyol és olasz borok

Bordeaux st. Julien, vörös ered. töltés	nagy pal. 1 frt 65 kr.
Champagnei valódi Cliquot	nagy pal. 4 frt — kr.
„ „ „ Fleur de Sillery	nagy pal. 3 frt 60 kr.
Muscát-Lunel	nagy pal. 1 frt 70 kr.
Lacrimae Christi	nagy pal. 1 frt 60 kr.

Osztrák borok.

Vöslau vörös	nagy pal. — frt 92 kr.
Gumpoldskircheni, fehér	nagy pal. 1 frt 20 kr.

Liqueurök:

Vanillias, valódi Bordeaux	nagy pal. 2 frt — kr.
Ananas	nagy pal. 2 frt — kr.
Anisette double, Amsterdami	nagy pal. 1 frt 90 kr.
Maraschino di Zara	nagy pal. 1 frt 60 kr.
Dupla köményes, val. szt.-pétervári	nagy pal. 2 frt 50 kr.

Hölgy-liqueurök, igen finom:

Kávé, Curaçao, tea, Vanilia, viola	nagy pal. 1 ft. 30. kr.
Bataviaia rak	nagy pal. 1 frt 80. kr.
Cognac fi nede Champagne	nagy pal 3 frt. —

Dreher féle palaczk sör

Ászokör	nagy pal. — 38 kr.
Márcziusi	nagy pal. — 40 kr.

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főtér br. Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIRÜZLETÉBEN

főtér, Gyulay-ház, felvállal mindennemű

könyvnyomdai munkákat.

Alólírt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy újonnan felszerelt és izletes be-
tükkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** u. m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözvények, rovatos ivenk, árjegyzékek, számlák, falragaszok, név- és meghívójegyek, gyászhirek,
baromútlevelek, vásárcédulák stb. stb. a lehető legjutányosabb árak, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA **1 frt.**

Felvállal könyvnyomdai munkát is.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve,
hogy a papírok a legelső papir-gyárakból szereztetnek be. és azok a **hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számíttatnak**,
a **legsükségesebb mintázatokból kész raktárt tart**, a meglevőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrövi-
debb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosítottik.

94—*

Gámán János örökösei könyvnyomdája.